

OKRESNÁ PROKURATÚRA BANSKÁ BYSTRICA
Partizánska cesta 1, 975 63 Banská Bystrica 1

Číslo: 2 Pv 267/23/6601-50
EEČ: 2-45-71-2024

Banská Bystrica 15.02.2024

U Z N E S E N I E

Trestná vec: obv. **XXXXX**

Trestný čin: zločin: týranie blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 odsek 1 písmeno a, písmeno b, odsek 3 písmeno d Trestného zákona

Rozhodol: prokurátor Okresnej prokuratúry Banská Bystrica

Podľa § 214 odsek 1 Trestného poriadku **postupujem** vec trestného stíhania obvineného:

XXXXX

dátum narodenia: XXXXX
miesto narodenia: XXXXX
rodné priezvisko: XXXXX
trvalé bydlisko: , XXXXX
adresa na doručovanie písomností: XXXXX
väzba: nie

ktorý je trestne stíhaný pre trestný čin:

- zločin: týranie blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 odsek 1 písmeno a, písmeno b, odsek 3 písmeno d Trestného zákona s poukazom na ustanovenie § 138 písm. b/ Tr. zák.

štádium: dokonaný trestný čin

forma trestnej súčinnosti: jeden páchatel' vo veci

účastníctvo: bez účastníctva

na tom skutkovom základe, že:

v rozpätí od roku 2018 do dňa 31.08.2023, v interiéri 2-izbového bytu nachádzajúcom sa v bytovom dome na adrese XXXXX, kde žil v spoločnej domácnosti so svojou matkou XXXXX, nar. 1937, trvale bytom XXXXX, XXXXX pod vplyvom alkoholu opakovane ponižoval vyvolávaním a stupňovaním bezdôvodných hádok, pokiaľ napríklad mala zapálené svetlo alebo počúvala rádio, kde pri týchto hádkach jej vulgárne nadával, nepriamo jej odopieral stravu a to tak, že často krát bez jej vedomia a súhlasu skonzumoval stravu, ktorú mala pre vlastnú potrebu, taktiež pravidelne bez jej vedomia a súhlasu jej brával peniaze, ktoré mala určené na živobytie a svoju matku XXXXX aj opakovane pri niektorých hádkach pod vplyvom alkoholu fyzicky napádal, niekedy len chytením za ramená a následným trasením

bez následkov a poranení, kde ju naposledy napadol dňa 30.08.2023 v čase okolo 15.30 hod., kedy jej stlačením pravej ruky spôsobil podľa lekárskej správa na predlaktí hematóm o veľkosti 7-8 centimetrov,

postupujem Okresnému úradu XXXXX, Odboru všeobecnej vnútornej správy

pretože výsledky vyšetrovania preukazujú, že nejde o trestný čin, ale ide o skutok, ktorý by mohol byť priestupkom.

Odôvodnenie:

Uznesením vyšetrovateľa PZ, ČVS:ORP-526/2-VYS-BB-2023 z 01.09.2023 bolo XXXXX podľa ust. § 206 ods. 1) Tr. por. vznesené obvinenie pre zločin týrania blízkej osoby a zverenej osoby podľa ust. § 208 ods. 1) písm. a/, b/, ods. 3) písm. d/ Tr. zák. s poukazom na § 138 písm. b) Tr. zák. na tom skutkovom základe ako je uvedené vo výrokovej časti uznesenia.

V priebehu prípravného konania bol ku skutku vypočutý obvinený XXXXX, ktorý vo svojom výsluchu zo dňa 17.01.2024 uviedol, že s matkou mali zopár hádok, ale nebolo to žiadne ponižovanie. Uviedol, že zvýšil na ňu aj hlas avšak jej nenadával do kráv ani nepoužil iné nadávky. Poprel, že by mal poškodenej odopierať stravu, naopak jej zvykol robiť raňajky. Čo sa týka rádia, tak stále nahlas púšťala kresťanské kázne, čo mu to vadilo, a preto sa jej vyhrážal s tým, že jej ho vyhodí, ale v skutočnosti jej ho nevyhodil, je však pravdou, že vytiahol kábel zo zásuvky, čo poškodená považovala za vytrhávanie, lebo aj keď sa to rádio sa stíšilo, tak šušťalo, stále bolo počuť tie kázne.

Liezol mu na nervy jej kresťanský fanatizmus, avšak v domácnosti jej pomáhal, nákupy robil. Čo sa týka upratovania, upratoval len tú svoju izbu, poškodená upratovala zvyšok bytu, pretože to považovala za svoju povinnosť. Svetlo v izbe jej nezhasínal, iba vtedy keď zaspala. Nie je pravdou, že by jej mal odopierať stravu. Taktiež poprel, že by jej mal kradnúť peniaze.

K udávanému fyzickému napádaniu uviedol, že poškodenú len niekedy chytil za ramená, ale netriasol s ňou. Poškodená mala také ruky, že ju stačilo len chytiť a hneď sa jej spravila modrina. Je pravda, že v deň skutku (30.08.2023) ju chytil za ruku pritom ako si bral od nej nôž a ostala jej tam modrina. Z lekárskej správy je zrejmé, že nešlo o nič vážne a nemal úmysel poškodenej ublížiť ani spôsobiť žiadne zranenie.

Svedkyňa - poškodená XXXXX uviedla, že so synom XXXXX býva od roku 2004, kedy sa rozviedol so svojou bývalou manželkou, údajne pre alkohol. Medzi tým bol na rôznych protialkoholických liečeniach, ale všetko bolo bezvýsledné. Ich spolužitie bolo neúnosné takých päť rokov, ale teraz už veľmi nepije, že by bol do obedu veľmi opitý. Medzi nimi je stále napätá situácia, vždy jej vyťka, že niečo zabudne alebo jej musí niečo zopakovať, pretože mu nerozumieť niekedy čo hovorí a preto kričí po nej a nadáva jej, že je krava.

Obvinenému taktiež vadí, že počúva rádio 7, ide o kresťanskú stanicu, kde počúva kázne ale chodí aj do kostola. Vadí mu, že je závislá na Bohu, že vieru veľmi prežíva. Ku konfliktom medzi nim dochádza tak dvakrát do týždňa a vždy ich vyvolá

za úplne maličkosti. Naposledy to bolo kvôli tomu, že paradajky, ktoré vypestoval tak dala niekomu. Pije víno vo fľašiach, ktoré si nosí do izby, kde ho tam požíva. Keď nie je pod vplyvom alkoholu, tak sa medzi sebou nerozprávajú, je ticho a keď je pod vplyvom, tak stále mu niečo vadí. Vtedy sa radšej stiahne, nenadáva mu. Je pravda, že ju chytil tak, že s ňou zatriasol, ale že by ju nejako udrel, kopol tak to nie. Ponižuje ju tým, že jej nadáva, že je sprostá. Svedkom ich hádok boli len jej dve dcéry. O ich spolužití sa zdôverila aj ľuďom zo spoločenstva (baptistom), že žije s alkoholikom. Strach má zo svojho syna, ale vždy si myslela, že sa to nejako zmení, pána Boha prosila, aby to nejako vydržala a zároveň prosila aj o múdrosť ako sa zachovať v takejto situácii. Na otázku vyšetrovateľa, či jej syn bráni sa stretávať s rodinou a blízkymi uviedla, že pár krát vyhodil jej kamarátov z bytu s tým, že ku nej neprídu, ale to povedali aj jej dve dcéry, ale kvôli tomu, aby ľudia nevideli aký má ich brat v izbe neporiadok a smrad. Stravu jej neodopiera, len všetko čo si kúpi a navarí, tak zje aj on, ale neprispeje a keď má peniaze, tak si kúpi len pre seba. Vyhodil jej raz rádio do kríkov, ale funguje normálne alebo jej vytrhne kábel zo zásuvky. Vždy keď je nervózný, tak sa stiahne a odíde do izby.

XXXXX XXXXX dcéra XXXXX a sestra XXXXX vo svojom výsluchu uviedla, že obvinený, je jej brat. Býva pri matke odkedy prišiel o manželku, deti a biznis. Zo začiatku to vyzeralo normálne, každý mal svoju izbu a keď mama sa cítila lepšie, tak mu navarila, poprala. Ich spolužitie sa začalo zhoršovať, keď jej brat začal požívať alkohol, snažili sa, aby absolvoval aj protialkoholické liečenie, avšak vždy odtiaľ odišiel na priepustku.

Od kedy v byte dostal doživotné právo, tak sa začal ku matke správať povýšenecky, nedôstojne a arogantne. Keď ešte nebol na dôchodku, tak dostával sociálnu podporu vo výške 60 €, ktorú celú míňal na alkohol, brával peniaze matke a vždy ich prepil. Keď bola mama chorá tak jej nosila jedlo, avšak čo mohla mať ho aj na druhý deň, tak jej ho vždy brat zjedol. Dôvodom ich problematickeho spolužitia bol predaj záhrady na jar 2023. Ich mama je kresťanka, a preto trpela bratove správanie, nikdy mu nenadávala, ale naopak starala sa o neho. Nemá žiadnu vedomosť, že by jej bezdôvodne odopieral stravu, ale skôr jej pojedol veci, ktoré boli určené pre ňu.

Nikdy nebola prítomná pri tom, keď ju mal brat fyzicky napadnúť, len to, že po nej kričal a nadával jej, že je chorá, stará, sprostá, svätušká a jebnutá, ale vždy bol pod vplyvom alkoholu. Nikdy nebola prítomná pri fyzickom útoku, ale len pri slovnom. Ponižoval ju tým, že ju nemal za nič. Veľakrát sa stalo, že sa v byte vymočil, vyšpinil mimo toalety a mama to musela po ňom riadiť. Brával jej peniaze, nikdy sa k tomu nepriznal, naopak jej povedal, že je sprostá, že nevie kde si ich odložila. Dôvodom ich spolužitia je to, že brat je alkoholik, nechce prestať piť a nevie si priznať, že má problém. Viac je opitý ako triezvy, ale keď bol triezvy, tak aj navaril a posrandoval.

Svedkyňa XXXXX k veci uviedla, že s XXXXX sa pozná už približne 20 rokov, obe navštevujú bratskú jednotku baptistov a stretávajú sa v kostole. V rámci modlitebnej skupiny sa XXXXX zdôverovala s tým, že jej syn XXXXX, s ktorým žije v spoločnej domácnosti jej ubližuje tým, že jej vulgárne nadáva, že je krava, kurva, sprostá a je klamárka a aby zdochla a zvykol jej kradnúť peniaze.

Predtým ho aj vyhodila z bytu, tak začal prespávať v pivnici, avšak sa naňho sťažovali susedia, pretože v pivnici močil a bol po ňom veľký smrad. Neskôr ho zobrala naspäť, avšak ho už domu nemôže vyhodiť, pretože byt prepísala na svoju dcéru, ktorá dala svojmu bratovi Alexandrovi doživotné právo. Vždy u nej zvíťazila materinská lútosť nad svojím synom. Ďalej uviedla, že v marci roku 2023, keď bola XXXXX chorá, tak dala svoju platobnú kartu svojmu synovi Alexandrovi, aby chodil na nákup, pričom tento z nej míňal peniaze bezhlavo. Zdôverila sa jej s tým, že jej syn jej kradne jedlo, teda že zje jej prídely, ktorý má ona pre seba. Celé roky viedla domácnosť len ona a jej syn bol len príživník, nikdy nechcel nič prispieť do domácnosti. Osobne nikdy nevidela piť XXXXX, ale vie že je alkoholik, pije denne, pričom v súčasnej dobe sa snaží udržiavať svoju hladinu.

Svedkyňa XXXXX k veci uviedla, že je susedkou XXXXX. K osobe obvineného uviedla, že počula ako svojej matke nadáva, ty krava sprostá, bolo to často ale niekedy bola medzi tým aj dlhšia pauza. Ona bola väčšinou pritom ticho, nebolo ju počuť. Raz keď bola u nich, tak bola svedkom, že na ňu začal hovoriť, že ty krava sprostá, predala si záhradu, aj ho napomenula, ale nič jej na to neodpovedal. Osobne ho piť nevidela, ale zvykol si schovávať fľaše na schodisku. Nikdy sa jej nezdôverila s tým, že by ju mal syn fyzicky napadnúť, nevšimla si žiadne zranenia, ani že by jej vypínal svetlo, rádio alebo odopieral stravu. Zdôverila sa jej s tým, že jej zvykne brať peniaze. Dával jej mesačne po 100 €, ale keď ho poslala na nákup tak minul viac ako mal.

Svedkyňa XXXXX k veci uviedla, že je susedka XXXXX, býva o poschodie vyššie. Spolužitie XXXXX a jej syna nebolo veľmi dobré, pretože pil a keď bol pod vplyvom alkoholu tak bol agresívny alebo spal. Pod vplyvom alkoholu svoju matku slovne napádal, útočil na ňu, hádal sa s ňou, vykrikoval jej, že je hlúpa, že robí zlé rozhodnutia. Hlavnou témou boli vždy peniaze, pretože on skoro nemal žiadne, matka ho živila, býval u nej a aj jedol za jej peniaze, veľakrát na nič neprispel, mal dlžoby a exekúcie.

Osobne nevidela XXXXX piť, ale videla ho opitého, bolo to vidieť z chôdze, bľabotania, dychu, smrdela celá chodba. Matka nezvládala ten jeho alkoholizmus, lebo sa vtedy tak prejavoval. Nikdy sa jej s tým nezdôverila, že by ju mal fyzicky napadnúť, len že má agresívne správanie, nepomáha jej a všetko si musí v domácnosti robiť sama. Zmienila sa jej s tým, že nikdy nič nekúpi a to čo je v chladničke tak to považoval za svoje alebo spoločné.

Nemá žiadnu vedomosť o tom, že by jej bránil v spánku, hygiene, mal ju budiť, vypínať svetlo alebo rádio, niečo zakazoval, prikazoval alebo bránil sa v stretávaní, ani nikdy si nevšimla, že by bola zbitá. Účastná bola len slovného ataku, počula však len krik cez dvere, bolo to asi päťkrát do roka. Zdôverila sa jej s tým, že by bola radšej keby u nej jej syn nebýval, vo svojej podstate nie je zlým človekom, len veľa požíva alkoholu. Keď nepil, tak bol dobrý človek. Od kedy má syna vo väzbe tak je XXXXX veselšia, pokojnejšia. Za poškodenou chodila dcéra XXXXX, ktorá jej však vždy len vynadala a ta druhá začala ku nej častejšie chodiť len posledné 3 – 4 mesiace. Do domácnosti prispieval po 100 €, ale nie vždy ich jej dal. Sťažovala sa na to, že ona mu dala peniaze na nákup a nakúpil veci aj navyše, čo nemal kúpiť, a teda minul viac ako mal.

Svedkyňa XXXXX k veci uviedla, že je bývala suseda poškodenej, ktorú navštevuje raz do týždňa, má s ňou dobrý vzťah a poznajú sa s ňou osem rokov. K osobe jej syna uviedla, že ho pozná rovnako dlho ako poškodenú XXXXX Bola svedkom toho, ako na ňu kričal, útočil na ňu slovne, čo bolo počuť už pri vstupe do domu, čím zneužíval to, že je stará, zabúda, nevie čo robí a tým ju ponižoval.

Tiež bola svedkom toho, že domov išiel opitý, zasratý, začúraný, nohavice si držal iba tak, že mal holý zadok a smrdel od alkoholu. Zvykol si schovávať fľašu alkoholu pod schody paneláku. Vždy keď prišla ku ním domov, čo bolo raz až trikrát do týždňa tak bol vždy opitý, smrdel od alkoholu. Poškodená sa sťažovala na neho, že kradne peniaze, počula ako jej nadáva, hovoril jej, že je hlúpa a sprostá, vysmieval sa jej, že zabúda, využíval jej starobu na to, aby ju mohol ponižoval.

Vždy keď ho napomenula, tak prestal. Nikdy nebola svedkom žiadneho fyzického útoku na poškodenú, ani sa jej poškodená nikdy nestážovala, že by ju fyzicky napadol, len jej povedala, že s ňou mal zatriať, kedy jej asi po týždni, keď bola pri nej na návšteve, ukázala modriny, avšak nevedela uviesť, či boli len na jednej ruke alebo oboch rukách. To, že by jej bránil v spánku, hygiene, odopieral stravu, niečo zakazoval, prikazoval, alebo by jej bránil v stretávaní sa s niekým alebo chodením, na to sa jej nestážovala. Poškodená už nevládala zísť do obchodu, tak mu dala peniaze a on si za ne okrem jedla kúpil aj alkohol. Vie, že jej zvykol kradnúť peniaze, keď nemal, do domácnosti prispieval po 100,- €.

Bola svedkom, že jej obvinený spravil a doniesol raňajky, väčšinou času trávil v kuchyni a oni boli spolu v izbe. Ďalej uviedla, že nevie o tom, že by ju obvinený mal vyhadzovať z domu, ale pokoj bol vždy, keď on nebol doma, poškodená bola vtedy spokojnejšia. Keď ho nevidí v tom alkoholickom stave tak sa zaňho netrápi a je pokojnejšia. Iba jedna z tých dcér, konkrétne XXXXX sa zaujíma o poškodenú, ale tá ma asi záujem dostať mamu do domova dôchodcov.

V priebehu prípravného konania bol vypracovaný znalecký posudok znalcom XXXXX č. 133/2023 zo dňa 31.10.2023 k závislosti obvineného na alkohole, kde znalec konštatoval, že u obvineného sa jedná o závislosť od alkoholu, ktorá je dlhodobá, rozvinutá až chronická. Ďalej znalec konštatoval, že vzhľadom na kontinuálny charakter pitia a udržiavanie alkoholémie u obvineného sa v čase skutkov s najväčšou pravdepodobnosťou nachádzal v stave simplexnej opilosti, ktorej stupeň vzhľadom na časový rozptyl nie je možné kvalifikovať, avšak neboli u neho zistené príznaky komplikovanej ani patickej opilosti. U obvineného navrhuje uloženie ochranného protialkoholického liečenia ústavnou formou, aj napriek tomu, že obvinený bol v minulosti opakovanne protialkoholicky liečený, avšak doterajšia liečba nebola úspešná.

Znalkyňa XXXXX vypracovala vo veci znalecký posudok k posúdeniu duševného stavu svedkyne – poškodenej XXXXX č. 0109/2023 zo dňa 10.12.2023 z ktorého záverov vyplýva, že táto netrpí duševnou poruchou v pravom slova zmysle, t.j. psychózou, ale bola u nej vyšetrením konštatovaná Demencia, bližšie neurčená, ktorá vznikla už v období, ktoré predchádzalo skutku, pričom konanie páchatela nemalo na ňu žiadny vplyv.

Ide o duševnú poruchu, ktorá je charakterizovaná úbytkom kognitívnych funkcií (ako pamäť, intelekt, logické uvažovanie atď.), ale postihnuté sú aj nekognitívne funkcie (emotivita) a vo svojom dôsledku vedie k úpadku osobnosti. Jedná sa o ochorenie trvalé, ktorého vznik nesúvisí s trestným činom, pre ktorý je vedené trestné stíhanie. Taktiež u poškodenej nebola zistená taká duševná porucha, ktorá by vznikla v priamej príčinnej súvislosti so skutkom, ktorý je predmetom vyšetrovania. Uvedené duševné ochorenie má postupne progredujúci charakter.

U poškodenej nebola zistená posttraumatická stresová porucha, ani prítomné zvýraznené traumatické obsahy v myslení vzhľadom na emočné oploštenie. Skôr má vplyv na jej schopnosť vnímať, pamätať si a reprodukovať prežité udalosti jednak všeobecne, jednak vo vzťahu k vyšetrovanej udalosti. K osobnosti poškodenej znalec uviedol, že tá je prekrytá organickými zmenami, so zvýšeným egocentrickým nastavením, úbytkom kognitívnych funkcií. Skôr u poškodenej mohlo dochádzať k negatívnemu prežívaniu (dysfórie), správanie obvineného (jej syna) jej mohlo byť nepríjemné, mohla zažívať aj pocit straty kontroly nad situáciou, neschopnosť si inak poradiť, bezmocnosť, ale nebolo to výsledkom správania obvineného, ale skôr výsledkom progredujúceho kognitívneho deficitu, a preto nedokázala poškodená situáciu primerane riešiť.

Kauzálny vzťah vzniku alebo zhoršenia demencie u svedkyne poškodenej v súvislosti s konaním obvineného v čase skutku znalkyňou nebol zistený. U poškodenej v aktuálne v klinickom obraze dominujú znaky demenčného syndrómu, ktoré si u nej vyžadujú komplexnú opatrovateľskú starostlivosť, prípadne liečbu, vrátane psychiatrickej. Je schopná chápať zmysel trestného konania len v obmedzenej miere. U poškodenej nebol zistený syndróm týranej osoby.

V zmysle ust. § 2 ods. 12) Tr. por. orgány činné v trestnom konaní a súd hodnotia dôkazy získané zákonným spôsobom podľa svojho vnútorného presvedčenia založeného na starostlivom uvážení všetkých okolností prípadu jednotlivito i v ich súhrne nezávisle od toho, či ich obstaral súd, orgány činné v trestnom konaní alebo niektorá zo strán.

V zmysle § 208 ods. 1) písm. a/, b/, ods. 3) písm. d/ Tr. zák. sa zločinu týrania blízkej osoby a zverenej osoby dopustí ten kto blízkej osobe alebo osobe, ktorá je v jeho starostlivosti alebo výchove, spôsobí fyzické utrpenie alebo psychické utrpenie

- a) bitím, kopaním, údermi, spôsobením rán a popálenín rôzneho druhu, ponižovaním, pohrdavým zaobchádzaním, neustálym sledovaním, vyhrážaním, vyvolávaním strachu alebo stresu, násilnou izoláciou, citovým vydieraním alebo iným správaním, ktoré ohrozuje jej fyzické alebo psychické zdravie alebo obmedzuje jej bezpečnosť,
- b) bezdôvodným odopieraním stravy, oddychu alebo spánku alebo odopieraním nevyhnutnej osobnej starostlivosti, ošatenia, hygieny, zdravotnej starostlivosti, bývania, výchovy alebo vzdelávania.

Podľa § 208 ods. 3) písm. d/ Tr. zák. odňatím slobody na sedem rokov až pätnásť rokov sa páchatel potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1) závažnejším spôsobom konania.

V zmysle § 138 písm. d/ Tr. zák. sa závažnejším spôsobom konania rozumie páchanie trestného činu po dlhší čas.

V zmysle § 122 ods. 7) Tr. zák. trestný čin je spáchaný násilím, ak páchatel použije na jeho spáchanie fyzické násilie proti telesnej integrite inej osoby alebo ak je spáchaný na osobe, ktorú páchatel uviedol do stavu bezbrannosti ľst'ou, alebo ak páchatel použil násilie proti veci iného.

Týraním sa rozumie zlé zaobchádzanie s blízkou osobou alebo osobou, ktorá je v starostlivosti alebo výchove, ktorým páchatel prejavuje hrubší stupeň necitlivosti a bezohľadnosti. Vyznačuje sa určitou trvalosťou, sústavnosťou alebo opakovanými útokmi, ktoré táto osoba považuje za ťažké príkorie.

Predpokladom trestnosti činu je, aby v dôsledku týrania zo strany páchatela bolo spôsobené fyzické alebo psychické utrpenie. Nevyžaduje sa, aby došlo k vzniku následkov na zdraví.

Podľa § 127 ods. 4) Tr. zák. blízkou osobou sa na účely tohto zákona rozumie príbuzný v priamom pokolení, osvojitel', osvojenec, súrodenec a manžel; iné osoby v rodinnom alebo obdobnom pomere sa pokladajú za navzájom blízke osoby len vtedy, ak by ujmu, ktorú utrpela jedna z nich, druhá právom pociťovala ako ujmu vlastnú.

Podľa § 127 ods. 5) Tr. zák. blízkou osobou sa na účely trestných činov vydierania podľa § 189, znásilnenia podľa § 199 ods. 2), sexuálneho násilia podľa § 200 ods. 2), sexuálneho zneužívania podľa § 201 ods. 2), týrania blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208, nebezpečného vyhrážania podľa § 360 ods. 2), nebezpečného prenasledovania podľa § 360a, nebezpečného elektronického obťažovania podľa § 360b alebo financovania terorizmu podľa § 419c ods. 2) rozumie aj bývalý manžel, druh, bývalý druh, rodič spoločného dieťaťa a osoba, ktorá je vo vzťahu k nim blízkou osobou podľa odseku 4), ako aj osoba, ktorá s páchatelom žije alebo žila v spoločnej domácnosti.

Objektom trestného činu podľa § 208 Tr. zák. je ochrana určitej kategórie osôb pred domácim násilím.

Objektívna stránka spočíva v konaní páchatela, ktorý týra blízkou osobu alebo osobu, ktorá je v jeho starostlivosti alebo výchove, spôsobujúc jej fyzické utrpenie alebo psychické utrpenie niektorou z foriem uvedenej v ust. § 208 Tr. zák..

Subjektom trestného činu podľa § 208 Tr. zák. môže byť len osoba, ktorá má týranú osobu vo svojej starostlivosti alebo výchove, alebo komu je táto osoba blízkou osobou.

Zo subjektívnej stránky sa vyžaduje úmyselné zavinenie.

Vykonaným vyšetrovaním v prípravnom konaní bolo preukázané, že spolužitie obvineného a poškodenej je problematické vzhľadom na dlhodobé požívanie alkoholických nápojov obvineného.

Vo vzťahu k požívaniu alkoholických nápojov obvineného je potrebné uviesť, že to vyplýva okrem výsluchov svedkyne – poškodenej XXXXX a svedkov XXXXX, XXXXX XXXXX, XXXXX (konzument alkoholických nápojov) aj zo záveru znaleckého posudku XXXXX znalca ktorý uviedol, že u obvineného sa jedná o závislosť od alkoholu a v čase páchania skutkov sa nachádzal s najväčšou pravdepodobnosťou v stave simplexnej opilosti. Potvrdili sa u neho aj ranné dúšky, aj pitie v ťahoch. V minulosti bol dokonca liečený na závislosť od alkoholu a dokonca počas spáchania skutku zo dňa 30.08.2023 sa nachádzal pod vplyvom alkoholu, nakoľko vykonanou dychovou skúškou v čase bola nameraná hodnota 0,23 mg/L.

V predmetnom prípade sa jedná o rodinné nezhody medzi obvineným (synom) a poškodenou (matkou), ktoré v zmysle výpovede poškodenej vyplývajú hlavne zo skutočnosti, že obvinený dlhodobo užíva alkoholické nápoje, pod vplyvom ktorých útočil slovne na matku (poškodenú), čo znášala ona veľmi zle. Uvedené vyplýva aj zo záveru znaleckého posudku XXXXX, ktorá uviedla, že správanie obvineného pod vplyvom alkoholu jej mohlo byť nepríjemné, mohla zažívať aj straty kontroly nad celou situáciou, neschopnosť si inak poradiť, avšak uvedené nebolo výsledkom správania obvineného pod vplyvom alkoholu, ale skôr výsledkom progredujúceho kognitívneho deficitu, a preto nevedela celú tú situáciu so synom primerane riešiť.

Uvedené bolo spôsobené v dôsledku predchádzajúceho (agresívneho a násilného) správania jej otca, manžela a jej obidvoch dcér. U poškodenej XXXXX nebola zistená posttraumatická stresová porucha, ale bolo zistené duševné ochorenie - Demencia, bližšie neurčená, ktoré jej vzniklo už v období, ktoré predchádzalo skutku, pričom konanie obvineného nemalo na ňu žiaden vplyv, teda nebolo zistené zhoršenie duševného ochorenia. Naopak bola u nej znalkyňou odporučená komplexná opatrovateľská starostlivosť, prípadne liečbu, vrátane psychiatrickej.

Tieto skutočnosti v časti potvrdili aj svedkyne XXXXX, XXXXX XXXXX XXXXX a XXXXX, ktoré uviedli, že sa im poškodená XXXXX zdôverila s tým, že sa trápila kvôli svojmu synovi obvinenému XXXXX, ktorý keď bol pod vplyvom alkoholu tak jej vulgárne nadával do kráv, že je sprostá, hádal sa s ňou, a preto sa radšej vtedy stiahla, bola ticho a uzatvorila sa do seba.

Žiadne zo svedkýň však nikdy neboli svedkom toho, že by bola poškodená fyzicky napadnutá, nevšimli si na nej žiadne zranenia, okrem jediného prípadu.

Skutočnosť, že v byte obývanom obvineným a poškodenou dochádzalo zo strany obvineného k slovným atakom vo formu hrubých slov potvrdili aj svedkyňa XXXXX Vaníková (dcéra poškodenej a sestra obvineného), XXXXX (suseda) a XXXXX (bývala suseda).

K zraneniu – hematóm o veľkosti 7-8 centimetrov na predlaktí, ktorý mala pri útoku dňa 30.08.2023 v čase okolo 15.30 hod. utrpieť podľa lekárskej správy zo dňa 31.08.2023 vyplýva, že sa jedná len o povrchové poranenie predlaktia, bez deformity a neobmedzenej hybnosti.

Ku skutočnostiam, že obvinený mal poškodenej brániť v spánku, hygiene, alebo jej mal nepriamo odopierať stravu samotná poškodenej uviedla, že nestalo sa, že by kvôli nemu hladovala, vždy niečo mala a blízko bol obchod.

Vo vzťahu ku vierohodnosti výpovede poškodenej je potrebné poukázať na závery znaleckého posudku XXXXX z ktorého vyplýva, že vierohodnosť výpovede poškodenej je mierne znížená a to vplyvom jej choroby.

Vzhľadom na uvedené skutočnosti je zrejmé, že konaním obvineného neboli naplnené všetky zákonom vyžadované znaky skutkovej podstaty zločinu týrania blízkej osoby a zverenej osoby. Tieto skutočnosti preukazuje aj to, že obvinený sa o poškodenú staral a keď nebol pod vplyvom alkoholu, tak sa správal voči svojej matke s rešpektom (čo preukázala výpoveď samotnej poškodenej, ale aj svedkyne XXXXX).

Vykonaným dokazovaním nebolo preukázané, že by obvinený svojím konaním spôsobil poškodenej neznesiteľné príkorie. Obvinený taktiež svojím konaním u poškodenej nevyvolával strach a stres, neodopieral jej stravu, fyzicky ju nenapádal a ani neohrozoval jej fyzické alebo psychické zdravie.

V prípade zločinu týranie blízkej osoby a zverenej osoby vyžaduje trestný zákon úmysel páchatel'a ubližovať poškodenej a dlhodobo jej spôsobovať príkorie. V predmetnom prípade absentuje úmysel obvineného vzhľadom na to, že tento žil s obvinenou v síce v jednom byte, ale oddelene, každý zvlášť vo svojej izbe a obvinený sa snažil mať od poškodenej pokoj. Aj keď bol pod vplyvom alkoholu, tak poškodenej síce niečo vyčítal, ale snažil sa byť zatvorený vo svojej izbe.

Konanie obvineného tak nenaplnilo všetky zákonom vyžadované znaky skutkovej podstaty zločinu týrania blízkej osoby a zverenej osoby. Uvedené je možné konštatovať aj napriek tomu, že v predmetnom prípade existovali medzi obvineným a poškodenu rodinné rozpory, ku ktorým došlo v podobe vyčítania zo strany obvineného vždy keď bol pod vplyvom alkoholu, kedy zo strany obvineného došlo len z jeho strany k slovnému osočovaniu. Uvedené konanie však nedosiahlo intenzity vyžadovanej trestným zákonom.

Medzi obvineným a poškodenu sa jednalo o dlhodobé rodinné problémy, ktoré boli vyvolané najmä správaním obvineného pod vplyvom alkoholu, ktoré mohlo byť poškodenej nepríjemné a neschopnosťou inak si so svojim synom poradiť.

Dlhodobý stav vyústil do toho, že obvinený chytil poškodenú za pravú ruku, triasol s ňou, avšak jej povedal pritom, nech sa nebojí, že jej nič nespraví. Dôvodom konfliktu bolo, že paradajky, ktoré sám obvinený vypestoval, poškodenej zobrala a darovala ich, načo sa obvinený nahneval a následne to vyústilo do podania trestného oznámenia.

Výsluchom svedkov v prípravnom konaní nebolo potvrdené, že by obvinený napádal poškodenú tak, ako to uvádzala poškodenej vo svojej výpovedi, okrem konania obvineného zo dňa 30.08.2023. Tiež nebolo preukázané, že by mal obvinený bezdôvodne odopierať poškodenej stravu, oddych alebo spánok.

Konanie obvineného by však bolo možné posúdiť ako priestupok podľa zákona č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov, o ktorom je príslušný rozhodovať Okresný úrad XXXXX, odbor všeobecnej vnútornej správy.

Podľa ust. § 214 ods. 1) Tr. por. prokurátor alebo policajt postúpi vec inému orgánu, ak výsledky vyšetrovania alebo skráteného vyšetrovania preukazujú, že nejde o trestný čin, ale ide o skutok, ktorý by mohol byť priestupkom alebo iným správnym deliktom alebo by mohol byť prejednaný v disciplinárnom konaní.

Podľa § 214 ods. 2) Tr. por. policajt postúpi vec inému orgánu, iba ak vo veci nebolo vznesené obvinenie.

Podľa § 231 Tr. por. iba prokurátor je oprávnený v prípravnom konaní

- a) podať obžalobu,
- b) uzavrieť s obvineným dohodu o vine a treste a podať návrh súdu na jej schválenie,
- c) postúpiť vec podľa § 214 ods. 1,
- d) prerušiť trestné stíhanie podľa § 228 ods. 4,
- e) zastaviť trestné stíhanie podľa § 215 ods. 1 písm. c), e), f) a g) a ods. 2 a 3 alebo podmiennečne zastaviť trestné stíhanie podľa § 216 ods. 1, alebo podmiennečne zastaviť trestné stíhanie spolupracujúceho obvineného podľa § 218 ods. 1,
- f) schváliť zmier a zastaviť trestné stíhanie podľa § 220 ods. 1
- g) nariadiť zaistenie majetku obvineného a určiť, na ktoré prostriedky a veci sa toto zaistenie nevzťahuje, alebo zrušiť také zaistenie,
- h) vykonať zaistenie nároku poškodeného na náhradu škody, zrušiť toto zaistenie, a to aj čiastočne, alebo vec z neho vyňať,
- i) nariadiť exhumáciu mŕtvoly,
- j) vyžiadať súhlas na trestné stíhanie alebo na podanie návrhu na vzatie do väzby osoby, v ktorej prípade je na taký úkon potrebný súhlas Národnej rady Slovenskej republiky, Súdnej rady Slovenskej republiky, ústavného súdu alebo Európskeho parlamentu,
- k) navrhnúť súdu vzatie obvineného do väzby a predĺženie doby trvania väzby,
- l) navrhnúť vyžiadanie obvineného z cudziny,
- m) vykonať predbežné vyšetrenie v konaní o vydanie do cudziny, ak tento zákon neustanovuje inak,
- n) navrhnúť súdu, na základe žiadosti príslušného cudzieho orgánu, predbežné zaistenie majetku patriaceho osobe, proti ktorej sa vedie v cudzine trestné

stíhanie alebo časti tohto majetku nachádzajúceho sa na území Slovenskej republiky.

Vzhľadom na vyššie uvedené som rozhodol tak, ako je to uvedené vo výrokovej časti tohto uznesenia.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu je prípustná sťažnosť, ktorú možno podať orgánu, ktorý rozhodnutie vydal, do troch pracovných dní od oznámenia uznesenia. Sťažnosť má odkladný účinok. (§ 185 a nasl. Tr. por.)

JUDr. Matej Porubský
prokurátor